

Er zijn nog Europese grenzen: Duitsland zet er hun windturbines bij - Grensgevallen

Inleiding – pleidooi van de NLVOW:

De Duitse overheid maakt vaart met de duurzame energie en volgt hierbij een grote stappen gauw thuis strategie. Hieronder vindt u een uitleg over deze strategie en als voorbeeld wat er op dit moment gebeurt aan de grens bij Winterswijk. Wij vragen uw aandacht hiervoor om de inwoners aan de Nederlandse kant van de grens te beschermen.

De NLVOW pleit voor:

- **Handhaving van het Verdrag van Meppen** over afstanden van windturbines tot de grens, handhaafbaar vanuit Provincies: afstanden moeten niet alleen binnen landsgrenzen gelden maar ook over landsgrenzen heen.
- **Bilateraal overleg tussen Duitse en Nederlandse Provincies**, samen met hogere landelijke overheden, om het geldig houden van Nederlandse vereisten aan participatie en Nederlandse (geluids-)normen ook voor Nederlandse windparken geplaatst bij de grens.

Duitse aanpak van windturbines in het Osterpakket

Bondsminister Robert Habeck, excuus Dr. Habeck, was onze Europese Timmermans en Samson al te vlug af met Pasen 2002. Duitsland gaat met het "Osterpakket" van 30.000 windturbines naar 120.000 en wel met vereenvoudigde en versnelde vergunningsprocedures. Werkmethode is dat de Bondsrepubliek nu verplicht 2% van hun landoppervlak beschikbaar moeten stellen voor duurzame energie. De Bondslanden hebben gereageerd door veelal af te zien van 1000m afstand tot woningen en door bossen en natuurgebieden dan maar open te stellen.

Omdat vrijwel alleen de Duitse partij AfD tegen het Osterpakket stemde, worden tegenacties al snel tegen het licht gehouden van buitenlandse inmenging. Dit maakt de Duitse "NLVOW" voorzichtig: De "Bundesinitiative Vernunftkraft" (Federal Initiative for Reasonable Power) moet zich behoorlijk gedeist houden. Dr. Habeck is lid geworden van Vernunftkraft en bijzonder is dat de voorzitter van Vernunftkraft werkt onder Habeck bij het ministerie van Economie en Klimaat, wat al een decennium geen probleem was.

De Top-down benadering van Duitsland gaat zo ver dat Duitse gemeenten afhankelijk zijn van het bovenliggende Kreis en die weer van de provincie (Regierungsbezirk), op zijn beurt weer van het Bondsland. Waar Duitse gemeenten tegen een windpark zijn, bepaalt het Regierungsbezirk dat vergunning is toegestaan. Zij volgen daarmee rechtsreeks aanwijzingen van "Habeck" op.

10 Binnenland

MAK WINDTURSINES MET REC. 10.11.2020 08:00

NEDERLANDERS VREZEN DUITSE WINDTURBINES IN DE ACHTERTUIN

Nederlanders vrezen Duitse windmolens: 'Ik ben bang voor het geluid, de schaduw'

terwijl meer Tweede en de Achterhoek zijn grensoverschrijdend. Het is in de Duitse windmolens die het meest en vooral ook vrijwel allemaal. Sommige mensen weten, dat over de grens, de windmolens die het meest en vooral ook vrijwel allemaal.

De Nederlandse provincie Overijssel heeft een plan om de grensoverschrijdende windmolens te bouwen. Dit plan is echter niet populair bij de Nederlandse inwoners. Ze vrezen het geluid en de schaduw van de molens. Dit is vooral het geval in de Achterhoek, waar de molens dicht bij de grens met Duitsland staan.

De Duitse overheid heeft een plan om de grensoverschrijdende windmolens te bouwen. Dit plan is echter niet populair bij de Duitse inwoners. Ze vrezen het geluid en de schaduw van de molens. Dit is vooral het geval in de Achterhoek, waar de molens dicht bij de grens met Nederland staan.

De Nederlandse provincie Overijssel heeft een plan om de grensoverschrijdende windmolens te bouwen. Dit plan is echter niet populair bij de Nederlandse inwoners. Ze vrezen het geluid en de schaduw van de molens. Dit is vooral het geval in de Achterhoek, waar de molens dicht bij de grens met Duitsland staan.

De Duitse overheid heeft een plan om de grensoverschrijdende windmolens te bouwen. Dit plan is echter niet populair bij de Duitse inwoners. Ze vrezen het geluid en de schaduw van de molens. Dit is vooral het geval in de Achterhoek, waar de molens dicht bij de grens met Nederland staan.

Dit lijkt sterk op hetgeen een aantal Nederlandse Provincies momenteel proberen door te voeren: Top-down tegen gemeenteraadsbesluiten ingaan. En zelfs tegen de vrijheid uit het Klimaatakkoord en de RES om als gemeente te kiezen tussen zon en wind.

Dit lijkt ook sterk op de Timmermans-Act (EU 2022/2577 for acceleration of deployment of renewable energy, met extra versnelling EU 2024/223). Onvermurwbaar en kortzichtig stelt die dat duurzame energie zo gezond is voor het volk, dat individuele bezwaren er in het niet bij zouden vallen. En windparken zouden na 2 jaar procedure geacht moeten worden te zijn vergund. Dat is zo rauw, dat Nederland nog geen echt gehoor heeft gegeven aan deze EU Directive. Duitsland laat zien dat eerlijke energietransitie zomaar ver is te zoeken, evenals het draagvlak ervoor. Het is in Duistland al wet geworden dat alles moet wijken voor een echt alles overheersend "publiek belang" van duurzame energieopwekking.

Maar de Duitse blinde ambitie gaat zo ver dat er geen aandacht wordt besteed aan hun Nederlandse burenen. **Bij Vaals, Winterswijk e.o., Eibergen, Lossler, Berg en Dal, Westerwolde, Nieuwe Schans, Bellingwolde, Emmen e.o., Sittard e.o., Coevorden, Heerlen** etc. De lijst is zo lang als de Duitse grens. En het betreft windturbines tot op 70 m van de Nederlandse grens. Naast alle rode lampjes van al bestaande windparken precies aan de andere kant van onze grens.

Dus moeten tot nu toe de Nederlandse burgers in hun vrije onbezoldigde tijd zelf zich inlezen en bezwaar maken bij de Duitsers. Ze hebben het al druk om de Nederlandse ambities eerlijk te laten verlopen, maar tegen de Duitse dwang steken ook Duitse buurgemeenten hun handen in de lucht. Internationale afspraken aanhangig maken kost tijd en geld bij bijv. het Duitse Ober/Bundes/Verwaltungsgericht wegens het schenden van burgerrechten die Nederlanders nu eenmaal hebben.

Nederlandse regionale samenwerking over gemeentegrenzen heen is op zichzelf al uitdagend genoeg, laat staan over nationale grenzen heen.

Sommige Duitse gemeenten betrokken al wel de Nederlandse zijde in kennisgeving, maar de meeste zijn onervaren in het geven van tijdige informatie en participatie inspraak. Dat is wel verplicht op grond van het internationale Verdrag van Aarhus. Maar daar hebben de Regierungsbezirke gezagsgetroouw aan het Bondsministerie geen boodschap aan.

Mooi is dat de Nederlandse Provincies soms helpen met bestuurlijke contacten (Gelderland) of zelfs met eisen van schadevergoeding (Groningen). En juist en helaas alleen Nederlandse Provincies kunnen iets betekenen door bezwaar te maken op grond van het Verdrag van Meppen (1824, update 1975). Ook Natuurmonumenten mengt zich in bezwaren. Maar nationaal komt weinig tegenwicht in het belang van Nederlandse burgers. Vandaar dit pleidooi om vanuit de landelijke politiek bezwaar te maken tegen bouwen van Windturbines binnen 376m vanaf de Nederlandse grens. Of beter 4 maal de tichoogte zoals de NLVOW als vuistregel bepleit.

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/ruimtelijke-ordening-en-gebiedsontwikkeling/vraag-en-antwoord/heb-ik-als-nederlandse-inwoner-inspraak-op-gebiedsontwikkeling-in-de-duitse-grensstreek>

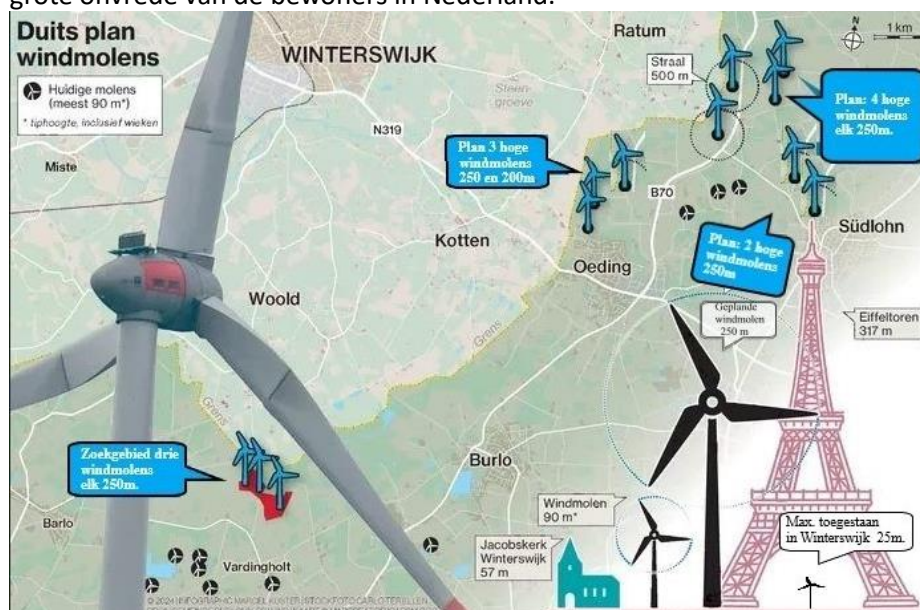
<https://www.hardenberg.nl/plannen-projecten/duurzaam-hardenberg/windpark-duitsland/het-verdrag-van-meppen>

<https://iplo.nl/regelgeving/wet-milieubeheer/milieu-informatie-inspraak-rechtstoegang/verdrag-aarhus/>

Voorbeeld situatie Winterswijk: Duitsland de lusten, Nederland de lasten

Niet sympathiek...Werkgroep Ratum/Kotten, gelegen in het mooie "Nationale Landschap" van Winterswijk, legt de situatie hier uit.

In 2022 heeft de Duitse overheid besloten de bouw van windturbines extra te stimuleren en daarom de betreffende wetgeving tijdelijk te versoepelen. Door deze wetswijziging is er in Duitsland een chaotische situatie ontstaan waar Nederlandse grensgemeenten en -bewoners de dupe van dreigen te worden. Op elke willekeurige plek, bijna op de grens van Nederland, worden er nu plannen gemaakt om mega windturbines en -parken te bouwen tot grote onvrede van de bewoners in Nederland.

Deze situatie komt niet alleen in het oosten van ons land voor, zoals in Winterswijk, Berkelland en Lossler, maar overal aan de grens. Van Noord-Groningen tot Zuid-Limburg ondervinden grensgemeenten soortgelijke problemen.

We kunnen wel stellen dat de gemeente Winterswijk erg zwaar getroffen wordt. Ze hebben al jaren een moratorium op windmolens (windmolenverbod) vanwege de status "Nationaal Landschap" en de vier Natura 2000 gebieden maar ook ter bescherming van het kleinschalige coulisselandschap waar sinds de jaren 70 van vorige eeuw naartoe is gewerkt. Als de plannen/vergunningen van Duitse kant doorgaan dan zullen er twaalf mega grote windturbines geplaatst worden op een afstand van amper 100 meter van de grens. De

windmolens van 250 meter hoog, een formaat dat in Nederland grotendeels op zee wordt geplaatst, komen bijna in de achtertuin van de omwonenden te staan. Ze maken zich terecht grote zorgen, de impact die dit zal hebben op hun gezondheid, vanwege het geluid, de slagschaduw en de trillingen die ze veroorzaken. Daarbij komt het uitzicht, de waardevermindering van hun woning/gebouwen, onveiligheid en de schade aan het mooie coulisselandschap met veel (beschermde) diersoorten.

Op economisch vlak is toerisme een belangrijke factor voor Winterswijk met 800.000 overnachtingen per jaar en een omzet van miljoenen euros. Toeristen komen om te genieten van de natuur, te ontspannen, rust en stilte te ervaren. Dit zal, als de plannen doorgaan sterk verminderen.

De (tijdelijke) Duitse wetgeving wordt toegepast op deze projecten. Minimumafstanden tot bebouwing zijn hierdoor gehalveerd, de geluidsnormen verhoogd naar 60 dB (vergelijkbaar met een scheerapparaat) en de wetgeving voor flora en fauna is versoepeld. Ook de beschermde status van zogenoemde "landschaftsschutzgebieten" (natuurgebieden) is opgeheven. Nederlanders worden in Duitsland ook niet hetzelfde behandeld: we mogen bijvoorbeeld niet inspreken bij openbare vergaderingen, worden laat of niet geïnformeerd, communicatie is niet tweetalig en op de planningskaarten is het Nederlands grondgebied blanco. Dit is voor grensbewoners erg pijnlijk en wordt als zeer irritant ervaren... alsof de andere kant van de grens er niet toe doet. En dat in een verenigd Europa! Bovendien had de regering in Berlijn de mogelijke impact op Nederlandse burgers en grensgemeenten als gevolg van deze (tijdelijke) wetswijzigingen van tevoren moeten overleggen met de regering in Den Haag.

Vanaf mei 2025 wil men in Duitsland het nieuwe Regionalplan (vergelijkbaar met de Regionale Energie Strategie) in werking stellen. Vanaf dan is de bouw van windturbines in Landschaftsschutzgebieten opnieuw verboden. Tot die tijd is dit een 'Window of Opportunity' en maken projectontwikkelaars haast om hun projecten snel door de vergunningverlening te loodsen. Er wordt alleen gekeken naar de financiële en technische kant en de Nederlanders tellen niet mee. Als de molens er staan is er geen weg meer terug en zitten wij, de bewoners

aan de grens, er 30 jaar aan vast.

Willen wij een grens van windmolens? Nee! Vandaar dat sinds vorig jaar naast de werkgroep Ratum/Kotten ook de werkgroep Woold in Winterswijk actief is. We zullen al het mogelijke doen wat we kunnen. Gesprekken met de gemeente en provincie Gelderland, brieven naar Den Haag en Duitse overheden hebben tot nu toe veel informatie opgeleverd maar tot een oplossing is het nog niet gekomen. Sterker nog, inmiddels zijn de plannen goedgekeurd door de Duitse deelstaat Nordrhein-Westfalen en kunnen de projectontwikkelaars aan de slag met hun vergunningen. Ondanks het begrip dat Duitse politici hebben voor onze situatie staan ook zij machteloos, omdat de druk vanuit Berlijn zo groot is.

We blijven ons verzetten en we geven de moed niet op maar we vragen ons echt af: "hebben wij, de bevolking, dan helemaal niets meer te zeggen over ons eigen leven en onze toekomst die ingrijpend gaat veranderen?" Zoals de titel zegt: Duitsland de lusten en Nederland de lasten...

Waarom grijpt Den Haag niet in om zijn inwoners maar ook ons land te beschermen?

Deze plannen leiden tot toenemende spanningen tussen Nederlandse en Duitse grensregio's en hun bewoners. Verschil in visie tussen buurlanden wordt nu al pijnlijk zichtbaar. Een bilaterale regeling is hier op zijn plaats om potentiële problemen, ook in de toekomst, te voorkomen. We kunnen een voorbeeld zijn voor de rest van Europa.

9 juni 2024

Jan Jaap Tiemersma
+31-(0)653-146014
Bestuurslid NLVOW
Email: janjaap.tiemersma@nlvow.nl
www.nlvow.nl

